

15.11.2018

Tadeusz Czapczyński (1884-1958) - pedagog - literaturoznawca - literat

Małgorzata Gajak-Toczek

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Wydział Filologiczny UŁ

Książka *Tadeusz Czapczyński (1884-1958) - pedagog - literaturoznawca - literat* wyrasta z potrzeby podjęcia namysłu i utrwalenia doniosłych osiągnięć dziś nieco zapoznanego polonisty. Jego losy stanowią egzemplifikację dziejów polskiej inteligencji, żyjącej pod zaborami, działającej w wyzwolonej Polsce w okresie dwudziestolecia międzywojennego oraz doświadczającej zmian ustrojowych po 1945 roku.

15.11.2018

Czynnościowy charakter derywatów rzeczownikowych w gwarach północnomalopolskich i przyległych. Studium morfologiczno-leksykalne

Beata Gala-Milczarek

Językoznawstwo

Wydział Filologiczny UŁ

Przedmiotem rozważań podjętych w pracy jest wskazanie różnego typu powiązań derywatów nominalnych z definiującymi je znaczeniami czynności. Przyjęta w opisie słowotwórczym chronia pozwala na odślanianie czynnościowego charakteru zarówno formacji o czytelnych, funkcjonalnych relacjach z czynnościami je motywującymi, jak i tych, w których powiązania te uległy już zatartciu. Wprowadzenie zaś zasad opisu gniazdowego umożliwia włączenie w krąg formacji o charakterze czynnościowym rzeczowników, które zgodnie z zasadami interpretacji funkcjonalnej parafrazowane są poza znaczeniami czynnościowymi.

15.10.2017

Pospolite nazwy osobowe w "Kronice...". Macieja Strykowskiego na tle słowiańskim (studium leksykalno-słowotwórcze)

Olga Gaiseniuk

Językoznawstwo ogólne i porównawcze, teoria języka i teoria komunikacji, metody badań lingwistycznych, lingwistyka komputerowa

Wydział Filologiczny UŁ

Celem rozprawy była analiza semantyczna i formalno-słowotwórcza PNO (pospolitych nazw osobowych) w polskim zabytku XVI-wiecznym (*Kronika Polska, Litewska, Żmudzka i Wszystkiej Rusi...* M. Strykowskiego, 1582 r.) oraz porównanie niektórych z tych nazw pod względem cech leksykalnych i budowy słowotwórczej w

wybranych językach słowiańskich. Klasyfikacji leksykologicznej PNO „Kroniki...” dokonano na podstawie teorii pól leksykalnych. Analiza słowotwórcza PNO wykazała bogactwo technik derywacyjnych w obrębie poszczególnych kategorii słowotwórczych. Najbogatszą kategorię słowotwórczą PNO zabytku stanowią nazwy wykonawców czynności. Ostatnia część pracy została poświęcona analizie porównawczej niektórych grup semantycznych PNO „Kroniki...” oraz najliczniejszych kategorii i typów słowotwórczych. W wyniku tak zaplanowanego opisu wskazano najistotniejsze cechy analizowanych polskich, XVI-wiecznych PNO w zakresie semantyki i budowy morfologicznej na tle słowiańskim.

27.09.2017

Językowy obraz Łodzi w wybranych mediach (na materiale "Gazety Wyborczej", "Dziennika Łódzkiego", "Onetu" i "Łódzkich Wiadomości Dnia")

Mateusz Szymon Gaze

Językoznawstwo ogólne i porównawcze, teoria języka i teoria komunikacji, metody badań lingwistycznych, lingwistyka komputerowa

Wydział Filologiczny UŁ

Celem dysertacji jest analiza językowego obrazu Łodzi w różnych typach mediów (prasa, internet, telewizja). Materiał dobrano tak, by wychwycić różnice w sposobie przedstawiania Łodzi w mediach o zasięgu ogólnopolskim i w mediach o zasięgu lokalnym. Szczegółowej analizie poddano 1850 artykułów pochodzących z czterech mediów: Gazety Wyborczej, Onetu, Dziennika Łódzkiego i Łódzkich Wiadomości Dnia.

05.11.2016

Telewizyjna transmisja sportowa w ujęciu genologii lingwistycznej (na materiale transmisji meczów piłki nożnej)

Beata Agata Grochala-Woźniak

Językoznawstwo ogólne i porównawcze, teoria języka i teoria komunikacji, metody badań lingwistycznych, lingwistyka komputerowa

Wydział Filologiczny UŁ

Praca obejmuje swoim zasięgiem szereg dyscyplin, takich jak medioznawstwo, socjologia sportu, antropologia, ale przede wszystkim dotyczy zagadnień z dziedziny genologii lingwistycznej. Przedmiotem rozważań stał się gatunek. Centrum badań stanowi transmisja telewizyjna uzupełniona uwagami związanymi z transmisją radiową i internetową. Metodologia badań to przede wszystkim metodologia genologii lingwistycznej w ujęciu Marii Wojtak oraz pragmalingwistyka i stylistyka tekstu. Na podstawie ponad 100 transmisji autorka podjęła próbę zbudowania wzorca gatunkowego telewizyjnej transmisji sportowej, którą uważa za twór wielogatunkowy, nie zawsze jednorodny, hybrydowy. Uznaje, że badany gatunek nie ma jednolitego, ściśle określonego wzorca kanonicznego, lecz jest raczej kolekcją gatunków.

31.10.2016

Narrator i narracja w staropolskich pamiętnikach XVI i XVII wieku

Ewa Maciejczyk

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Wydział Filologiczny UŁ

Staropolskie pamiętniki stanowiły odzwierciedlenie świadomości narracyjnej ich autorów. Twórcy memuarów wywodzili się głównie ze szlachty i magnaterii, należeli również do dworu. Pamiętniki, diariusze i raptularze były zwierciadłem nie tylko światopoglądu twórców, lecz również ukazywały ich świadomość retoryczną, będącą efektem edukacji.

31.10.2016

Kreowanie postaci w polskim romansie barokowym

Joanna Trojanowska

Historia i teoria sztuki, sztuki plastyczne, kultura wizualna

Wydział Filologiczny UŁ

Celem dysertacji była analiza polskich romansów barokowych pod kątem kreowania bohaterów literackich, z zamiarem wychwycenia elementów wspólnych oraz tych, które świadczą o indywidualnym traktowaniu zagadnienia. Badanie kreacji postaci stanowić miało kontynuację istniejącej analizy świata przedstawionego w polskim romansie barokowym.

25.10.2016

Arystokratka i biedermeier. Rzec o Gabrieli z Güntherów Puzyninie (1815-1869), Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2015

Maria Katarzyna Berkan-Jabłońska

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Wydział Filologiczny UŁ

Książka jest pierwszą monografią wileńskiej pisarki 1. połowy XIX wieku, Gabrieli Puzyniny – autorki kojarzonej zazwyczaj z pamiętnikami "W Wilnie i w dworach litewskich". Praca przedstawia zarówno życie Puzyniny na tle przemian społeczno-kulturowych ówczesnej Litwy, jak również przynosi omówienie jej zaskakująco licznych utworów, reprezentujących przy tym rozmaite gatunki i style literackie. Ponadto ewolucja twórczości „Litwinki” rozpatrywana jest tu jako część dziewiętnastowiecznych narracji emancypacyjnych, w których rezultacie wileńska arystokratka, a zarazem reprezentantka nowo rodzącej się inteligencji polskiej, staje się też zawodową literatką. Książkę uzupełnia obszerny aneks zawierający wybrane poezje, listy i niepublikowany dotąd obrazek dramatyczny literatki.

16.10.2016

Z problematyki cyberpunku. Literatura - kultura - sztuka

Adam Mazurkiewicz

Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Wydział Filologiczny UŁ

Podstawową motywacją, przyświecającą w pracy nad tematem Z problematyki cyberpunku. Literatury - sztuki - kultury, było przekonanie o randze problemów ewokowanych przez kulturę cyberpunkową. Zainteresowanie, jakim cyberpunk od lat cieszy się wśród twórców fantastyki naukowej, zaowocowało w obcojęzycznym (głównie anglosaskim) nurcie pracami teoretyczno- i krytycznoliterackimi o różnej wartości merytorycznej. Co więcej: w rodzimej refleksji naukowej jest to nadal obszar badawczy słabo rozpoznany; właściwie poświęcona mu została dotychczas, prócz nielicznych szkiców (autorstwa m.in. Tomasza Smejliśa), jedynie monografia Sebastiana Jakuba Konefała *Corpus futuri. Literackie i filmowe wizerunki postludzi* (Gdańsk 2013). Podczas lektury owych, głównie anglojęzycznych prac, miałem wrażenie niewystarczalności, trudno bowiem znaleźć w nich odpowiedzi na wiele pytań, zwłaszcza związanych ze społecznymi aspektami istnienia cyberpunku. Konfrontacja lekturowej praktyki z interpretacjami sugerowanymi przez badaczy kultury budziła u mnie zastrzeżenia natury merytorycznej nierzadko na tyle poważne, że postanowiłem zaproponować własne odczytania tekstów kultury cyberpunkowej. W innych wypadkach zgoda na lekturowe interpretacje znawców tematu domagała się potwierdzenia ustaleń w różnych utworach, by w tym wyrazistszy sposób wybrzmiały stawiane przez nich tezy. Ponieważ obszerność problematyki, jaką można byłoby poruszyć w związku z kulturą cyberpunkową, powodowałaby chaos i utrudniała ogarnięcie całości, wybrałem spójny, a zarazem na tyle wąski zakres tematyczny, by owego chaosu uniknąć. Z tego względu koncentruję się jedynie na wybranym aspekcie zagadnienia ewokowanego przez cyberpunk, tj. jego obecności w fantastyce. Uczyniłem to, sięgając do formuły hasłowej, uporządkowującej omawiane tekstu kultury, w przekonaniu, że zaproponowany układ pozwala na bardziej reprezentatywny dobór problematyki. Uporządkowanie alfabetyczne sprawiło, że pokrewne sobie kręgi problemów rozdzielone zostają hasłami „osobnymi” lub należącymi do innych grup zagadnień; stąd konieczność opatrywania każdej z całości odnośnikami [(*)] do innych haseł. Intencjonalnie mają one ułatwić orientację w pokrewnych kwestiach bądź umożliwić szybszego odnalezienie właściwego kontekstu.
